

MINISTER
SPRAWIEDLIWOŚCI

DSO-II-071-37/15

BM-1-071-352/15/2

UNP: 151106-00437

Warszawa, 5. 11. 2015 r.

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 9. 11. 15
nr 6474 podpis

GABINET MARSZAŁKA SENATU
wplynęło dn. 6. 11. 15.
nr 4479 podpis

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku

W nawiązaniu do pisma z dnia 12 października 2015 r. (BPS/043-82-3543-MS/15), przy którym przekazano oświadczenie Senatorów RP Wojciecha Skurkiewicza, Grzegorza Wojciechowskiego, Tadeusza Kopia, Doroty Czudowskiej i Wiesława Dobkowskiego, dotyczące naruszenia prawa do obrony przez wprowadzenie dla oskarżonego i jego obrońcy czternastodniowego terminu do wniesienia apelacji od wyroku, którego uzasadnienie liczy ponad tysiąc stron, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Zgodnie z art. 423 §1 *Kodeksu postępowania karnego* (dalej k.p.k.) uzasadnienie wyroku powinno być sporządzone w ciągu 14 dni od daty złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia, a w wypadku sporządzenia uzasadnienia z urzędu – od daty ogłoszenia wyroku. W sprawie zawilej, w razie niemożności sporządzenia uzasadnienia w terminie, prezes sądu może przedłużyć ten termin na czas oznaczony. Termin do sporządzenia uzasadnienia wyroku ma charakter instrukcyjny, a jego przekroczenie nie rodzi ujemnych skutków procesowych dla stron, albowiem termin do złożenia apelacji biegnie od daty doręczenia odpisu wyroku z uzasadnieniem (por. *wyrok SA w Krakowie z 7.11.2002 r., II AKA 226/02, KZS 2002, Nr 12, poz. 46*).

Z kolei termin do wniesienia apelacji wynosi 14 dni i biegnie dla każdego uprawnionego od daty doręczenia mu wyroku z uzasadnieniem (art. 445 §1 k.p.k.). Termin ten ma charakter zawity, co oznacza, że czynności procesowe dokonane po jego upływie są bezskuteczne (art. 122 § 2 k.p.k.). Jednak terminy te mogą zostać przywrócone, jeżeli niedotrzymanie terminu nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych i strona wniesie w trybie art. 126 k.p.k. wniosek o przywrócenie terminu.

Niezależnie od powyższego trzeba nadmienić, że kontrola przestrzegania terminowości wnoszenia środków odwoławczych jest obowiązkiem sądu. Zmierza ona przy tym do „ (...) zapewnienia pewności obrotu prawnego, bez czego nikt i nigdy nie mógłby być pewny, czy jakiegokolwiek orzeczenie będzie nadal wywierało skutki prawne, to jest, czy w przyszłości któraś ze stron nie zechce się od niego odwoływać, dowolnym pretekstem usprawiedliwiając zwłokę. Przestrzeganie terminów procesowych nie jest zagadnieniem organizacji postępowania; jest to gwarancja praw ustalanych orzeczeniami sądów” (postanowienie SA w Krakowie z dnia 30 grudnia 2009 r., II AKz 541/09, KZS 2010, Nr 4, poz. 31).

Dokonując odniesienia przywołanego stanu normatywnego do standardu wprowadzonego przez *Konstytucję*, trzeba wskazać, że art. 42 ust. 2 zd. 2 *Ustawy Zasadniczej* gwarantuje prawo do obrony w ujęciu materialnym i formalnym. Obrona materialna oznacza możliwość korzystania z wszelkich środków nakierowanych na obronę dopuszczalnych prawnie w postępowaniu karnym (B. Banaszak, *Konstytucja RP. Komentarz*, Warszawa 2012, *Legalis*). Tak rozumiane prawo do obrony obliuguje organy procesowe do stworzenia warunków pozwalających na urzeczywistnienie wspomnianych uprawnień. W rozważanym układzie procesowym prawo do obrony oskarżonego nie jest uszczuplone, może on bowiem żądać poddania rozstrzygnięcia sądu kontroli odwoławczej, a także korzystać w pomocy profesjonalisty przy wnoszeniu środka odwoławczego.

Zasadne wydaje się także twierdzenie, zgodnie z którym uzależnienie terminu do wnoszenia przez stronę środka odwoławczego od stopnia zawichości sprawy w obecnym stanie prawnym jest niedopuszczalne, a wszelkie postulaty w tym względzie mają charakter *de lege ferenda*.

2

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
Wojciech Hajduk
PODSEKRETARZ STANU